

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/96/2022
Identifikačné číslo spisu:	4620201241
Dátum vydania rozhodnutia:	20.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4620201241.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobkyne: S. C.G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. I.. XXX/XX, L., zastúpenej JUDr. Viktorom Kubalom, PhD., advokátom so sídlom Polianky 5, Bratislava, proti žalovanému: SIMIO, s. r. o., so sídlom Piaristická 2, Nitra, IČO: 44 070 578, o určenie choroby z povolania a rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5Cpr/11/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoPr/3/2021-197 z 27. apríla 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany, ako súd prvej inštancie, uznesením č. k. 5Cpr/11/2020-178 zo 4. februára 2021 podľa § 10 ods. 1 Civilného sporového konania zastavil konanie o žalobe žalobkyne, ktorou sa voči žalovanému domáhala náhrady škody vo výške 71 895,84 eura, a to titulom náhrady straty na zárobku v sume 44 276,84 eura, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 26 474 eur a náhrady za bolestné v sume 1 145 eur. Zároveň rozhodol, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená Sociálnej poisťovni so sídlom v Bratislave. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu.

2. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 12CoPr/3/2021 z 27. apríla 2021 na odvolanie žalobkyne uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd poukázal na to, že žalobou podanou 27. mája 2020 sa žalobkyňa domáhala určenia, že v dobe od 17. júla 2015 do 31. júla 2016 pracovala u žalovaného za podmienok vzniku choroby z povolania, a to choroby z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenia kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín v zmysle položky č. 29 Prílohy č. 1 k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Na výzvu súdu prvej inštancie žalobkyňa podaním

doručeným súdu dňa 26. júna 2020 doplnila žalobu a žiadala, aby súd určil, že má uznanú chorobu z povolania, za ktorú zodpovedá žalovaný v rozsahu 100 %. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 5Cpr/11/2020-123 zo 7. júla 2020 podanie žalobkyne, doručené dňa 27. mája 2020 (žaloba) a doplnené dňa 26. júna 2020, odmietol z dôvodu, že žalobkyňa neodstránila vady žaloby. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 12CoPr/3/2020 z 29. septembra 2020 uznesenie súdu prvej inštancie o odmietnutí podania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu prílišnej formálnosti výzvy na odstránenie väd podania žalobkyne. Súd prvej inštancie opätovne vyzval žalobkyňu na doplnenie nejasného podania a na túto výzvu reagovala žalobkyňa (už v zastúpení právnym zástupcom) podaním doručeným súdu 7. januára 2021, z ktorého vyplýva, že v danej veci žalobkyňa žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť jej škodu v sume 71 895,84 eura, pozostávajúcu z náhrady bolestného vo výške 1 145 eur, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 26 474 eur a náhrady za stratu na zárobku vo výške 44 276,84 eura. Po tomto doplnení žaloby súd prvej inštancie konanie vo veci zastavil, pretože dospel k záveru, že v danej veci nemá právomoc konať, pretože rozhodovanie o úrazových dávkach patrí v zmysle zákona o sociálnom poistení do právomoci Sociálnej poisťovne.

3. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že nároky zamestnanca vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania prejednávajú a rozhodujú súdy ako spory vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu len do 31. decembra 2003. Zákon o sociálnom poistení však priniesol rozličné zmeny, ktoré zasiahli aj do právomoci súdu v týchto veciach. V dôsledku toho preto na konanie o uplatnených nárokoch na náhradu za bolesť vo výške 1 145 eur, za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 26 474 eur a za stratu na zárobku vo výške 44 276,84 eura, ktorých zaplata sa žalobkyňa domáhala titulom zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú chorobou z povolania, nie je daná právomoc súdu. Tieto nároky sa počnúc 1. januárom 2004 zo zákona považujú za úrazové dávky, o ktorých v zmysle § 172 ods. 2 a ods. 3. písm. a) v spojení s § 2 písm. c) zákona o sociálnom poistení rozhoduje Sociálna poisťovňa.

4. Odvolací súd uviedol, že pri posudzovaní predmetu konania súd prvej inštancie správne vychádzal z obsahu doplnenia žaloby doručeného súdu 7. januára 2021 s prihliadnutím aj na obsah dovtedajších doplnení žaloby i žaloby samej. Zdôraznil, že v čase posledného doplnenia žaloby bola žalobkyňa právne zastúpená, doplnenie žaloby bolo teda formulované právnym zástupcom s právnym vzdelaním tak, aby odzrkadľovalo, čoho sa žalobkyňa v konaní domáha. Preto neprihliadol na námietku žalobkyne, že vady žaloby nemohla riadne odstrániť z dôvodu formálnej výzvy súdu na ich odstránenie.

5. Odvolací súd prihliadol na skutočnosť, že žalobkyňa si už v Sociálnej poisťovni uplatnila nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Z dôvodu, že žalobkyňa nebola uznaná choroba z povolania Celoslovenskou komisiou na posudzovanie chorôb z povolania, Sociálna poisťovňa, pobočka Nitra, žalobkyňi listom z 23. marca 2020 odporučila podať určovaciu žalobu na súd, pričom predmetom konania malo byť určenie, že v jej prípade ide o chorobu z povolania, pretože ide o spor medzi zamestnancom a Celoslovenskou komisiou na posudzovanie chorôb z povolania. Podľa obsahu tohto listu Sociálna poisťovňa teda odporučila žalobkyňi podať žalobu proti Celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania s cieľom určenia, že trpí chorobou z povolania napriek lekárskemu posudku Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie Univerzitetnej nemocnice Bratislava, ktorá žalobkyňi chorobu z povolania neuznala, a stanoviska Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania, ktorá taktiež žalobkyňi chorobu z povolania neuznala. Namiesto takto podanej určovacej žaloby podala žalobkyňa žalobu proti jej bývalému zamestnávateľovi, voči ktorému sa domáha titulom zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú chorobou z povolania zaplata úrazových dávok, a to bolestného, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady straty na zárobku. V prípade, ak by bola žalobkyňa príslušnou štátnou inštitúciou (Celoslovenskou komisiou na posudzovanie chorôb z povolania) uznaná choroba z povolania, v takomto prípade by sa mohla na súde domáhať určenia, že za chorobu z povolania zodpovedá žalovaný, ako zamestnávateľ, u ktorého žalobkyňa vykonávala prácu v pracovných podmienkach, za ktorých vznikla choroba z povolania.

6. K námietke žalobkyne, že vo veci bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 192 ods. 1 Zákonníka práce a nárok na odškodnenie poškodenia zdravia posúdiť ako nárok na náhradu škody podľa všeobecnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu, odvolací súd uviedol, že odo dňa účinnosti zákona o sociálnom poistení (1. januára 2004) jediným nárokom upraveným v Zákonníku práce z titulu pracovného úrazu alebo choroby z povolania zostala len vecná škoda, keď ostatné nároky upravil zákon o sociálnom poistení. Z dôvodu tejto zmeny sa podľa § 192 ods. 1 Zákonníka práce už nemožno domáhať od zamestnávateľa odškodnenia iných nárokov súvisiacich s chorobou z povolania ako vzniknutej vecnej škody.

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, namietajúc, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V dovolaní uviedla, že napadnuté uznesenie je zmätočné, argumentačne so značnými vnútornými rozpormi, bez dostatočného a presvedčivého odôvodnenia, je nepreskumatel'né a nezákonné a to aj v spojení s uznesením súdu prvej inštancie.

8. Odvolaciemu súdu vytýkala, že pri poukázaní na nedostatok právomoci súdu citujúc ustanovenia § 3, 4, 10 ods. 1 a 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku nevzal do úvahy list Sociálnej poisťovne pobočka Nitra z 23. marca 2020, ktorým bola žalobkyňa vyzvaná podať určovaciu žalobu na určenie choroby z povolania, avšak následne v bode 28 odôvodnenia odvolací súd už na predmetný list poukazuje, čo nasvedčuje selektívnemu prihliadnutiu na daný dôkaz. Namietala, že odvolací súd neprihliadol na ďalší list Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra z 11. augusta 2020, v ktorom je jednoznačne uvedené, že sa jedná o spor medzi zamestnancom a bývalým zamestnávateľom, a žalobkyňa bola vyzvaná Sociálnej poisťovni preukázať podanie určovacej žaloby proti bývalému zamestnávateľovi SIMIO, s.r.o. o určenie, či ide o chorobu z povolania.

9. Namietala, že odvolací súd v bode 13 odôvodnenia nesprávne uvádza, že žalobkyňa až v doplnení podania zo 7. januára 2021 uviedla, že má ísť o pracovnoprávny spor. Túto skutočnosť žalobkyňa tvrdila od prvého podania vo veci.

10. Žalobkyňa uviedla, že súd prvej inštancie ju najprv vyzval na doplnenie podania a keď v zmysle jeho výzvy podanie doplnila, následne rozhodol o nedostatku svojej právomoci, čím jej znemožnil uplatniť svoje práva súdnou cestou.

11. Aj keď sa krajský súd pri odôvodnení svojich záverov o tom, že o úrazových dávkach rozhoduje Sociálna poisťovňa, odvoláva na ustanovenia § 172 a § 177 zákona o sociálnom poistení, podľa žalobkyne vôbec nevzal do úvahy obsah písomností Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra, v ktorých samotná Sociálna poisťovňa uvádza, že sa jedná o spor medzi zamestnancom a Celoslovenskou komisiou pre posudzovanie chorôb z povolania a vyzýva žalobkyňu na podanie určovacej žaloby.

12. Žalobkyňa uviedla, že v právnej praxi súdy riešili obdobné právne veci práve prostredníctvom určovacej žaloby, kedy žalobca, ktorému nebola priznaná choroba z povolania, sa domáhal podanou žalobou, aby súd určil, že u žalovaného zamestnávateľa vykonával prácu v pracovných podmienkach, za ktorých u žalobcu vznikla choroba z povolania a za jej vznik je zodpovedný zamestnávateľ. Odvolací súd túto skutočnosť žiadnym spôsobom nevyvrátil.

13. Žalobkyňa navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu, resp. súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a tiež navrhla odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia.

14. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne v plnej miere stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý ho presvedčivo odôvodnil nedostatkom právomoci súdu. Odvolací súd toto rozhodnutie správne potvrdil argumentačne jasným, zrozumiteľným, a dostatočne presvedčivým rozhodnutím. Zároveň žalovaný namietal v tomto konaní aj svoju pasívnu legitimáciu. Navrhol dovolanie

žalobkyne podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietnuť, nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

15. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že pasívna legitímácia žalovaného je daná v plnom rozsahu, nakoľko ide o spor medzi zamestnancom a bývalým zamestnávateľom. Zároveň sa pridŕžiavala všetkých skutočností uvedených v podanom dovolaní.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku) dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá Civilného sporového poriadku dovolací súd uvádza nasledovné.

17. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 Civilného sporového poriadku je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku.

19. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie dovolacieho súdu, že k tvrdenej procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017 a 9 Cdo 8/2020). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť dovolacej argumentácie o vade zmätočnosti.

21. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

22. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, resp. rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. Nesprávnym procesným postupom sa rozumie faktická činnosť alebo nečinnosť súdu (procedúra prejednávania veci, resp. to, ako súd viedol konanie), ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a účastníkovi konania (strane sporu) znemožňuje realizáciu jeho procesných oprávnení a marí mu možnosť jeho aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, 9 Cdo 8/2020).

24. Žalobkyňa vyvodzujúc prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku namietala nedostatky odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, jeho nepresvedčivosť, vnútornú rozpornosť, nepreskumatelnosť a nezákonnosť.

25. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre záver o prípustnosti a dôvodnosti uplatneného mimoriadneho prostriedku žalobkyňou s poukazom na § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05).

26. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií, chápaných v ich organickej jednote ako celok, je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinstančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého uznesenia odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil.

27. Posudzujúc námietky dovolateľky smerujúce k nepresvedčivosti a nekonzistentnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel k záveru, že pre takéto tvrdenia nie je daný žiadny podklad. Odvolací súd vychádzajúc v danej veci z návrhu dovolateľky, ktorá sa žalobou domáhala voči žalovanému náhrady škody pozostávajúcej z náhrady bolestného vo výške 1 145 eur, náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 26 474 eur a náhrady za stratu na zárobok vo výške 44 276,84 eura, poukazujúc na relevantnú právnu úpravu obsiahnutú v zákone o sociálnom poistení vysvetlil svoje závery o tom, že na rozhodovanie o uplatnených nárokoch nie je daná právomoc súdov, ale tieto nároky sa považujú za úrazové dávky, o ktorých rozhoduje Sociálna poisťovňa. Tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd nevzal do úvahy obsah písomnosti Sociálnej poisťovne, nemožno považovať za relevantné, pretože z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že sa odvolací súd obsahom týchto podkladov zaoberal, vlastné stanoviská Sociálnej poisťovne však neboli v tomto konaní pre súd záväzné.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

29. Najvyšší súd pripomína, že v § 3 Civilného sporového poriadku sa právomoc civilného súdu určuje vymedzením právnych vzťahov, o ktorých konajú a rozhodujú súdy. Ide o súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Pri skúmaní právomoci je rozhodujúci obsah právneho vzťahu, t. j. z neho vyplývajúce práva a povinnosti. Podľa právnej úpravy platnej do 31. decembra 2003 nároky zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú zamestnancovi chorobou z povolania boli nárokmi vyplývajúcimi z pracovnoprávneho vzťahu upraveného právnym odvetvím pracovného práva (§ 195, § 198 ods. 1 a § 201 Zákonníka práce). Na prejednanie a rozhodnutie sporu o tomto nároku bola na základe § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku daná právomoc súdu. Dňa 1. januára 2004 nadobudol účinnosť zákon o sociálnom poistení, ktorým boli zrušené aj dovtedy platné ustanovenia § 198 ods. 1 písm. a/ až c/ a § 199 až § 213 Zákonníka práce. V rámci pracovnoprávnej zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania zostal zamestnancovi zachovaný len nárok na náhradu vecnej škody (§ 198 ods. 1 písm. d) Zákonníka práce). Zákon o sociálnom poistení zákonné poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania dovtedy upravené zákonom č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov nahradil úrazovým poistením, pričom povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ (s výnimkou zamestnávateľa sudcu a zamestnávateľa prokurátora podľa osobitných predpisov), ktorého zaťažuje povinnosť platiť poistné na úrazové poistenie (§ 128 ods. 1 písm. d) zákona o sociálnom poistení). Nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom (§ 17 ods. 1 zákona o sociálnom poistení). Zákomom o sociálnom poistení bol zároveň nahradený dovtedajší systém odškodňovania pracovných úrazov a chorôb z povolania systémom poskytovania úrazových dávok v rámci úrazového poistenia. Pokiaľ podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2003 mal poškodený zamestnanec alebo iná oprávnená osoba priamy nárok na náhradu škody proti zamestnávateľovi, pri ktorom v prípade spornosti o tomto nároku rozhodovali súdy, a pri ktorom ak nárok vznikol v čase trvania zákonného poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, mal zamestnávateľ právo, aby Sociálna poisťovňa za neho hradila preukázané nároky na náhradu škody alebo aby mu zaplatila ním uhradenú škodu (§ 44a a § 44b zákona č. 274/1994 Z.z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov), od nadobudnutia účinnosti zákona o sociálnom poistení v prípadoch zodpovednosti zamestnávateľa za poškodenie zdravia alebo úmrtie v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania vzniká zamestnancovi alebo inej oprávnenej osobe nárok na úrazové dávky pri splnení podmienok podľa tohto zákona. Plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, s výnimkou nároku na náhradu vecnej škody, ktoré vznikli po účinnosti zákona o sociálnom poistení, teda od 1. januára 2004, sú dávkami úrazového poistenia (úrazovými dávkami), o ktorých na základe žiadosti poškodeného (ak zákon o sociálnom poistení neustanovuje inak) rozhoduje Sociálna poisťovňa. Rozhodovanie o týchto plneniach preto nepatrí do právomoci súdu. Účinnosťou zákona o sociálnom poistení došlo k takej zmene v obsahu právneho vzťahu vyplývajúceho zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania (s výnimkou nároku na náhradu vecnej škody), ktorá mala za následok zmenu jeho charakteru, resp. jeho nahradenie právnym vzťahom úrazového poistenia. Dovtedy súkromnoprávny vzťah sa zmenil na vzťah verejnoprávny a nárok na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, uplatnený napr. vo forme náhrady za bolesť, za sťaženie spoločenského uplatnenia, za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti a za účelne vynaložené náklady spojené s liečením, nadobudol povahu nároku na úrazovú dávku. Správne preto uzavrel krajský súd, keď v napadnutom uznesení dospel k záveru, že na konanie o žalobkyňou uplatnených nárokoch na náhradu za bolesť vo výške 1 145 eur, za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 26 474 eur a za stratu na zárobku vo výške 44 276,84 eura, ktorých zaplata sa žalobkyňa domáhala titulom zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú chorobou z povolania, nie je daná právomoc súdu, ale o nich ako o úrazových dávkach rozhoduje Sociálna poisťovňa.

30. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa v dovolaní nedôvodne argumentovala nepreskúmateľnosťou a nezákonnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, a preto dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

31. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 Civilného sporového poriadku, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. Najvyšší súd Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020).

32. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.